

Slutrapport

Projekt Internet i Sverige

1. Inledning

Wikimedia Sverige är en förening som verkar för att göra kunskap tillgänglig för människor, särskilt genom att stödja Wikimedia Foundations projekt, av vilka Wikipedia är det mest välbekanta och använda. .SE (Stiftelsen för Internetinfrastruktur) verkar för utvecklingen och användandet av Internet i Sverige. Projekt Internet i Sverige var ett projekt finansierat av .SE och genomfört av Wikimedia Sverige.

2. Mål och syfte

Syftet var att förbättra möjligheterna att förbättra möjligheterna att redigera svenskspråkiga Wikipedias artiklar om Internet i Sverige. Målet var att på lång sikt skapa bättre förutsättningar för att Wikipedias artiklar om Internet i Sverige, ett område där artiklarna vid projektstart inte var särskilt bra, skulle kunna förbättras och att Wikipedias artiklar därmed bättre skulle kunna uppnå sitt syfte med att sprida kunskap om det aktuella området.

3. Projektbeskrivning

Projektet har gått ut på att anställa en person för att utföra redaktionellt arbete med kategorin Internet i Sverige på svenskspråkiga Wikipedia, och andra artiklar med anknytning därtill. Projektet var inspirerat av ett liknande som 2010 genomfördes på British Museum, där relevanta artiklar identifierades och sedan kvalitetsbedömdes.

4. Leverabler

- 1) Kategorin Internet i Sverige skapades och artiklarna i den och underkategorierna märktes på diskussionsidan upp med projektmallen. En initial kvalitets- och viktighetsbedömning gjordes och projektmallen dokumenterades. Genomsökningar gjordes för att hitta artiklar som passade in i kategorin, och sådana som inte gick att på ett bra sätt foga in i kategoriträdet men ändå var relevanta eller eventuellt relevanta för projektet listades separat.
- 2) Innehållet i artiklarna utvärderades och märktes vid behov med kvalitetsmallar. Ett förslag på fokuserad insats lades fram utifrån vad som var centralt för projektet, vad som saknades och vilka områden som med förhållandevis små insatser tydligt kunde förbättras.
- 3) En portalsida skapades. Syftet var att samla de till projektet knutna artiklarna någonstans där läsare kunde hitta dem, till skillnad från projektsidan som istället var till för de användare som själva ville förbättra artiklarna.
- 4) Uppdateringar av matrisen gjordes för att se hur artiklarna hade förbättrats under tiden. Det innefattade att på nytt gå igenom och göra en kvalitetsbedömning av samtliga kategoriserade artiklar, för att göra en manuell utvärdering av kvalitetsförändringarna.
- 5) Ett skript färdigställdes för att plocka fram information om sidvisningar för artiklar i kategorin. I och med att nästan identiska skript redan fanns för andra kategorier på svenskspråkiga Wikipedia användes en redan verksam bot. Projektsidan uppdateras nu varje månad med statistik för sidvisningarna under föregående månad.
- 6) Den här slutrapporten har skrivits, med fokus på utvärdering och analys av projektet.

Vidare har ett blogginlägg skrivits på Wikimedia Sveriges blogg för varje punkt.

Utöver de punkter som fastslagits i kontraktet har mycket energi gått åt till att försöka skapa intresse för Wikipedia bland personer som hade kunnat ha någonting att tillföra, genom allt från att delta som utställare på LAN och intervjuer i media till att diskutera projektet på den årliga Wikimediakonferensen, Wikimania och ta kontakt med lämpliga personer som kunnat uppmärksamma projektet eller delta i det.

5. Resultat

Relativt lite artikelmaterial har tillkommit under den aktuella perioden. Två områden har blivit markant bättre, nämligen språk och wikifiering och framför allt källor. Det sistnämnda är glädjande, eftersom det var ett av de områden som under processen pekats ut som särskilt ömmande. Likväl kan det ifrågasättas om de förbättringar som har skett har stått i proportion till det arbete som har lagts ned, och man borde fundera på vad vi har lärt oss och kan ta med oss till nästa gång.

Å andra sidan var projektet inte koncentrerat på förbättrad artikelkvalitet utan på att skapa möjligheter för förbättrad artikelkvalitet. Antingen förbättras artiklarna direkt, eller så är de utvärderingar, bedömningar och mallar som arbetet inneburit fortfarande aktuella. Arbeta på Wikipedia sker långsamt. Projektet har uppfyllt de punkter som i förväg fastslagits. Att förbättra Wikipedia tar ofta tid. Efter ett årtionde har vi fortfarande större delen av allt arbete framför oss, även bortsett från alla de ämnen som ständigt tillkommer när tiden går.

Den som nu vill förbättra Wikipedias artiklar om Internet i Sverige kan hitta artiklar som behöver förbättras, vilka som är mest akuta och samlingar med artiklar inom olika områden. Det var själva syftet. På så sätt har projektet alltså gjort precis vad det skulle göra.

Det vi framför allt kan hoppas på är att av ämnet intresserade skribenter har fått upp ögonen för att redigera Wikipedia i och med den uppmärksamhet som Wikipedia har fått i media i samband med projektet. Det är dock svårt att mäta, i och med att vi inte frågar registrerade användare, och än mindre oinloggade, hur och varför de hittat till Wikipedias redigeringsknappen.

6. Utvärdering och analys

a. Utvärdering av resultat

Ser man till ämnet Internet i Sverige är det dessutom ovanligt svårt att skriva bra artiklar om. För det första är det landsspecifikt och knutet till Sverige, vilket betyder att vi redan har de bästa artiklarna. Det går således inte att ta artiklar från andra språkversioner (främst engelska) och översätta som vi ofta gör inom andra områden. Istället behöver man skriva dem från grunden. Det försvåras i sin tur av att det i många (om än inte alla) fall saknas goda källor, och att man därför har ont material att basera sina artiklar på. Särskilt, förstås, om man inte är särskilt insatt i ämnet.

Kortsiktigt är jag fullständigt övertygad om att det hade varit långt mer effektivt att betala mig för att själva skriva artiklar om ämnet, vilket hade kunnat leda till att det hade varit långt bättre täckt än vad som är fallet idag. Det är dock en strategi som riskerar att möta så mycket motstånd på Wikipedia att jag, rent bortsett från vad jag personligen anser om det, skulle rekommendera att man avstår från den. Som diskussionen på Bybrunnen (se länk nedan) visar är det synnerligen kontroversiellt. Nu var de röster som tyckte att vad vi gjorde var oacceptabelt i en ganska liten minoritet, men många fler ogillade tanken på att någon skulle mot betalning redigera direkt i artiklarna, vilket vi betonade att jag inte skulle göra. Min rekommendation är att Wikimedia Sverige även i fortsättningen undviker att göra detta. Relationen till användarna på Wikipedia är fullständigt central för att föreningen skall ha ett meningsfullt syfte. Enskilda individer kommer, vad man gör, att tycka illa om den, men det är nödvändigt att på det stora hela visa största möjliga respekt för wikipedianernas syn.

Det allra viktigaste är faktiskt inte om invändningarna är korrekta eller inte. Det viktiga är att de finns, och att någonting av det värsta som Wikimedia Sverige skulle kunna göra vore att alienera de som är aktiva på svenskspråkiga Wikipedia. Man kan aldrig göra alla nöjda, men att förlora sin legitimitet som stödförening som försöker verka för Wikipedias bästa bland wikipedianerna är någonting som Wikimedia Sverige bör kämpa för att undvika om man vill behålla sin relevans.

b. Förslag på förbättringar

Jag tror att det är i det närmaste meningslöst att försöka få personer som redan är aktiva på Wikipedia att börja skriva om ett helt nytt ämne. Vi som lägger vår tid på Wikipedia oftast gör det för att vi har någonting som tar upp den. Vi sitter sällan och letar efter nya saker att skriva om; vi har våra intresse- och kunskapsområden. Det är dessutom förmodligen inte ens önskvärt. Att vem som helst kan skriva betyder inte att vem som helst kan skriva om vad som helst. Wikipedia vill ha skribenter som skriver om de ämnesområden de behärskar. Jag anser inte att Wikimedia Sverige skall medverka till att uppmuntra personer att skriva om specifika ämnen oavsett kunskapsnivåer. Snarare borde man identifiera de grupper som sitter på de kunskaper vi vill ha och förmågan att omvandla dessa kunskaper till goda artiklar, och uppmuntra dem att ta del i arbetet. Nackdelen är att vi inte har mycket att locka med annat än läsning. Fördelen är att de personer som kan mycket om någonting ofta är engagerade, och angelägna om att kunskap som sprids är fyllig och korrekt. Wikipedia borde, kan man tycka, därför ha vissa förutsättningar att entusiasmera åtminstone enskilda personer i större sammanhang.

Vad vi redan från början borde ha gjort till projektets fokus är att engagera och entusiasmera personer som inte skriver på Wikipedia, men som kan ämne, att bidra. Det gäller särskilt för ett ämne där goda källor är så sällsynta som här och som saknar översättningsmöjligheter, men jag vill hävda att det förmodligen är en vinnande strategi i de flesta sammanhang. Det är enklare att lära sig att redigera på Wikipedia än att sätta sig in i ett ämne.

Det är inte lätt att få andra att skriva på Wikipedia heller, förstås. Vi är flera stycken som har lagt lång tid och möda på det utan att det har gett särskilt stora resultat. Det kan vara svårt att entusiasmera rätt personer, de som har såväl kunskaper som tid och lust, och även när det finns entusiasm och personer som gärna vill bidra, är det långt ifrån säkert att det i slutändan betyder att de faktiskt kommer att hjälpa till med någonting. Vi borde bli bättre på att i högre utsträckning samla våra erfarenheter: vad som är bra och vad som kan bli bättre, hur man följer upp när någon verkar tycka att det är en bra idé.

Märkning av artiklarna och dylikt metaarbete borde komma efter det att man har samlat aktivitet kring projektet, vilket alltid borde vara punkt ett. Jag tror mer på att ordna stöd för redigering som redan existerar än stöd för den aktivitet man senare hoppas väcka. Jag tror säkert att den ordning i vilket vi nu gjorde det hade kunnat fungera i vissa projekt, men det hade i så fall krävt att det fanns en grupp skribenter som regelbundet sysselsatte sig med ämnet. Metaarbete kräver arbete för att vara relevant.

Kort sagt: sådana här projekt bör inte vända sig mot de redan aktiva wikipedianerna utan mot personer vi kan locka att skriva på Wikipedia. Skulle man ändå vilja skapa ett projekt där man vänder sig till personer på Wikipedia bör man göra det inom fält där det redan finns någon form av stadig aktivitet. Framför allt i det förstnämnda fallet har Wikimedia Sverige en viktig roll att spela.

Slutligen bör alla framtida projekt ha en tydligare plan för hur man skall ta tillvara på arbetet och fortsätta att utveckla det efter att det finansierade projektet avslutats. Att arbeta för Wikipediaprojektets (till skillnad från det betalda projektet, alltså) fortlevnad bör vara explicit inskrivet i kontraktet med den som åtar sig uppdraget,.

Förhoppningsvis kommer de kontakter som under projektet att i längden gynna vårt arbete. Vidare har den uppmärksamhet som projektet fått via media förhoppningsvis skapat större medvetenhet om möjligheterna att redigera Wikipedia, och nått många som inte hade varit möjliga att nå annars. Man kan alltså konstatera att de delar där projektet varit som mest lyckat inte varit de förväntade. Det är någonting vi bör ta hänsyn till i framtida projekt.

7. Framtida arbeten

Fortsatt samarbete med .SE inom flera områden för att projektet i någon form ska leva vidare.

- 1) Genomföra kurser och workshops med anställda på .SE så att färdigheten att redigera på Wikipedia höjs.
- 2) Tillsammans med .SE hålla diskussionsgrupper om vad ämnet Internet i Sverige egentligen är och ur de ska beskrivas.
- 3) Hålla öppna kurser om Wikipedia på .SE.

Dessutom kommer de uppsatta verktygen att fortsatt finnas kvar så att det senare går att utvärdera vilka insatser som ger resultat.